

Herlinde Leyssens

Wie ben je? Stel jezelf kort even voor.

Ik ben een echte *letter lover*, maar heb mijn grote liefde jarenlang verwaarloosd voor de gang van het leven, het brood op de plank. Nu ben ik net vijftig geworden en wil ik deel twee van mijn bestaan absoluut aan mijn echte passie besteden: schrijven.

Wat is de titel van jouw debuut? Hoe zou je jouw werk omschrijven? Waarover gaat je boek?

Kongokorset vertelt het levensverhaal van Gabrielle Deman, de eerste vrouw die dwars door Kongo-Vrijstaat is gereisd, bij wijze van originele huwelijksreis. Ze deed dat te voet, per stoomboot, met de prauw,... van 1904 tot 1907. Het was Tom Morren,

de onvolprezen archivaris van het Afrikamuseum in Tervuren en de echte held van *Kongokorset*, die me vijf jaar geleden een grote zwarte doos in handen stopte, met de woorden die mijn leven hebben veranderd: 'dit is misschien iets voor jou'. In die doos zaten de dagboeken, liefdesbrieven, foto's en verslagen van Gabrielle; duizenden bladzijden. Dat moment was het begin van een unieke wisselwerking tussen ons twee, en vijf jaar schrijfwerk. Uit dank dat ik haar levensverhaal uitbracht, droeg zij mij de boekenwereld in.

Waarom moet iemand jouw debuut lezen?

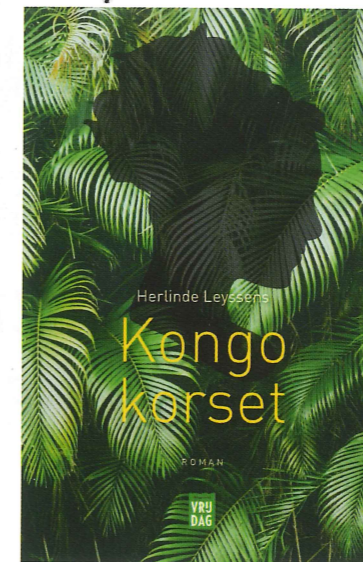
Gabrielle Deman was een bijzondere vrouw, een durfal, die zomaar tussen de plooiën van de geschiedenis is gevallen. Zelfs of zeker in deze tijd is zij een inspiratiebron, een voorbeeld om ook jouw grenzen te verleggen, je hart te volgen, je droom waar te maken. De tropische zomer van 2018 is mooi meegenomen om je helemaal in te leven in dit Afrikaanse avontuur: dwars door tijd en ruimte, zonder ecologische voetafdruk, astronomisch budget of het risico op malaria.

Waarom schrijf je? En waarom moest wat je schrijft per se in drukvorm uitgegeven worden?

Schrijven, dat doe je uit onweerstaanbare dwang, omdat je niet anders kan. Het zit erin en het moet eruit. Voor mij hoefde mijn schrijfwerk aanvankelijk niet per se uitgegeven te worden. Omwille van die drang heb ik altijd veel flarden geschreven, maar voor mijn vijftigste verjaardag wilde ik mijn kinderdroom waarmaken en een roman schrijven. Ik wilde iets tastbaars nalaten voor mijn nazaten, een soort literair testament. Ik wilde mijn manuscript eerst gewoon onderaan in mijn nachtkastje stoppen, zodat ze over een paar decennia bij mijn dood iets zouden vinden van de "bomma". Toen mijn roman half geschreven was, heb ik alles laten afhangen van het lot. Ik diende mijn kandidatuur in bij de Schrijversacademie en werd aanvaard. Dat zag ik als een goed voorteken. Tijdens een gastcollege daar ontmoette ik Rudy Vanschoonbeek van Uitgeverij Vrijdag; ik trok mijn stoute schoenen aan en had meteen prijs. Zonder die succesvolle stappen zou mijn manuscript nu in mijn nachtkastje liggen.

Wat zijn volgens jou de noodzakelijke ingrediënten van een goed debuut?

Al zolang ik kan lezen, zit ik elk vrij moment met mijn neus in een boek. Naarmate de jaren verstreken, zag ik op de achterflap dat steeds meer auteurs jonger waren dan ik en dat vond ik bijzonder frustrerend. Nu weet ik dat het voor mij zo moest lopen; ik kan vandaag veel meer levenservaring delen dan toen ik pakweg twintig was. Het belangrijkste ingrediënt voor mij is: iets te vertellen hebben dat uit je ziel komt. Authenticiteit: mensen voelen dat. Therapeutisch schrijven – al is dat een heel zwaar woord, zo zwaar bedoel ik het niet – laat therapeutisch lezen. Als je daarnaast gevoel hebt voor woorden en ritme, een eigen stijl en een uniek verhaal, dan is dat allemaal mooi meegenomen.

Waar komt je inspiratie vandaan? Hoe begin je aan een boek?

Daarnet vertelde ik over het moment waarop ik de grote zwarte doos in handen kreeg. Eigenlijk deed ik toen volop onderzoekswerk naar iets anders: de geschiedenis van het oude huis waarin ik woon. *Kongokorset* was dus eigenlijk een opwarmertje, een accident de parcours. Nu, vijf jaar later, schrijf ik vrolijk verder aan *Moederzielen*, dat mijn oorspronkelijke schrijfproject is en tegelijk het vervolg wordt op *Kongokorset*, publicatie bij leven en welzijn in 2019. De inspiratie voor *Moederzielen* kreeg ik bij mijn allereerste bezoek aan ons huis, op een warme herfst dag in 2003. Ik zette mijn voet op de dorpel, stapte de hall in en kreeg het gevoel dat de ogen van alle vrouwen die hier hadden gewoond, me aankeken en me vroegen om hun verhaal te vertellen.

Heb je bepaalde schrijfrituelen?

Schrijven is bij mij een kwestie van alle mogelijke gestolen momenten, voor, tussen en na de soep en de patatten. Van rituelen is dus geen sprake. Mijn mooiste cadeau is een uur, dag of week schrijfquarantaine, die me de tijd en de rust geeft om al die losse flodders in een geheel te gieten.

Wie is je grote literaire voorbeeld?

Ik heb nooit iets gehad met voorbeelden van vlees en bloed. Romanpersonages inspireren me veel meer dan auteurs; ik hoop mijn eigen lezers ook veeleer te raken via mijn personages dan met mijn eigen onbenullige persoontje. De personages die aan mijn ribben blijven plakken, zijn tragisch, feministisch, romantisch. Lukraak: Jane Eyre, Anna Karenina, Eline Vere, Scarlett O'Hara, –en zo kan ik nog heel lang doorgaan.

Wat is jouw favoriete roman aller tijden?

Wie van mijn dochters zie ik het liefst? Onmogelijke vraag dus.

Wat is de belangrijkste les die je uit jouw debuut geleerd hebt? Heb je er spijt van? Had je er meer van verwacht? Wat zou je achteraf bekeken anders doen?

Ik redeneerde bij de publicatie van *Kongokorset* als een ondernemer, en wilde dus ook allerlei ondernemen om de boel vooruit te helpen. Zo wilde ik vermijden dat mijn debuut roemloos ten onder zou gaan, dat de uitgeverij haar broek zou scheuren aan mijn folie de grandeur. Nu begrijp ik dat het literaire circuit helemaal anders in elkaar zit dan mijn vertrouwde werkteerren. Je kan je roman alleen loslaten en je vingers kruisen dat die het hart van je lezers bereikt.

Zou je het iemand anders aanraden: debuteren?

Alleen als je die onweerstaanbare dwang voelt en dus niet anders kan. Anders zou ik zeggen: lees of schrijf lekker verder, puur voor je plezier. ♥